

INDUSTRIJSKA PNEUMATIKA

Studijski program Mehatronika
III SEMESTAR
Nastavni fond: 2+2

Lekcija 12:

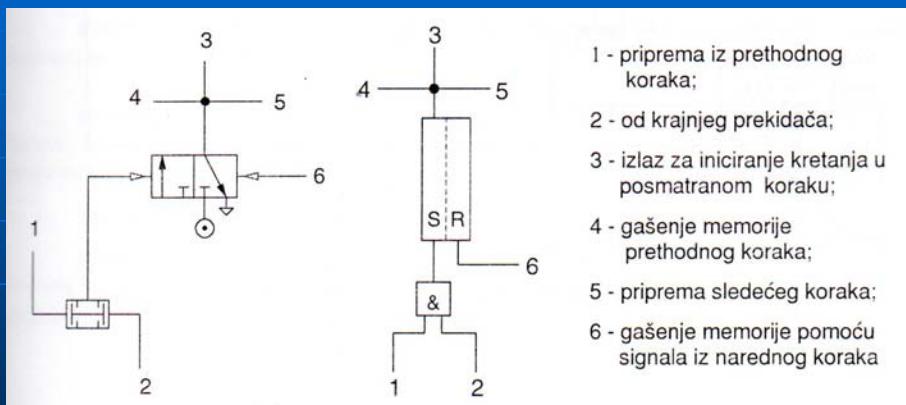
INŽENJERSKE METODE

Metoda KORAK PO KORAK

Predavač:
Prof. dr Marina Mijanović Markuš

Metoda KORAK PO KORAK

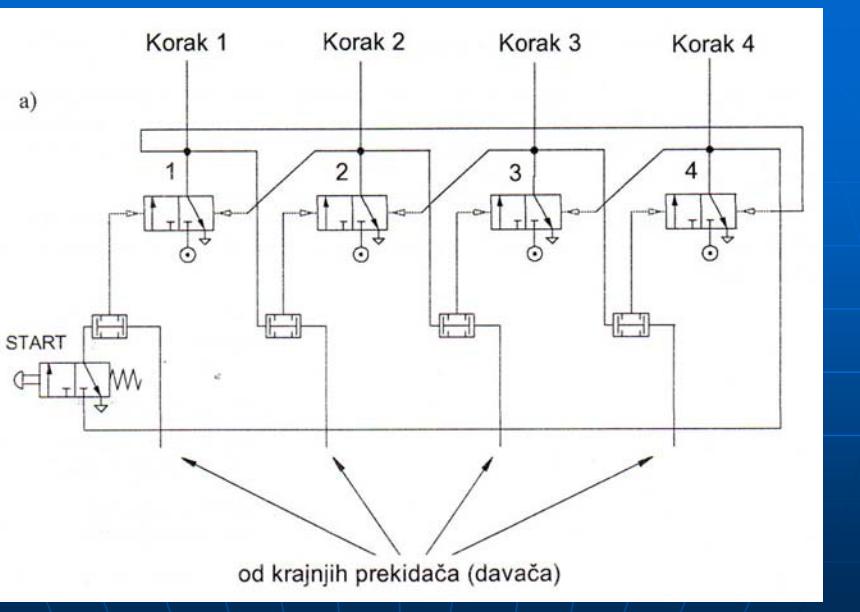
Veza pneumatskih elemenata u "takt modulu"

Metoda KORAK PO KORAK

- Princip ove metode sastoji se iz redoslednog uključivanja svakog sledećeg koraka u odvijanju radnog ciklusa po tačno utvrđenom postupku. Osnov šeme predstavljaju bistabilni memorijski razvodnici i I-elementi, čiji broj zavisi od broja taktova (koraka) u faznom dijagramu.

Metoda KORAK PO KORAK

- Princip korišćenja metode "korak po korak" zasniva se na funkcionalnom povezivanju onoliko takt-modula koliko ima taktova u okviru radnog ciklusa. Na slici na sledećem slajdu prikazana je veza za četiri koraka prema navedenoj metodi, kao primjer.

Veza sa 4 koraka prema metodi "korak po korak" (CETOP)

Metoda KORAK PO KORAK

- Može se zaključiti da izlaz u odgovarajućem koraku postoji samo onda kada na njega dođe red, što sistemu daje sigurnost u radu od nehotičnog aktiviranja.

Metoda KORAK PO KORAK

- Izlazni signal memorijskog razvodnika u koraku 2 napajanjem obezbeđuje željeno kretanje odgovarajućeg pneumatskog cilindra. Taj isti signal predviđen je još da gasi memoriju u prethodnom koraku 1, ali istovremeno i da pripremi sledeći korak 3. Završeno kretanje, inicirano u koraku 2, aktivira odgovarajući granični prekidač, čiji signal dolazi na I-elemenat u koraku 3. Prema tome, ovaj signal i priprema iz koraka 3, u konjukciji daju signal za pobuđivanje bistabilnog razvodnika u koraku 3. Postupak se dalje ponavlja.

Način obilježavanja

- Za utvrđeni redosled odvijanja ciklusa, cilindri se obilježavaju velikim slovima (A, B, itd.), a krajnji prekidači istim malim slovima sa indeksom 0 ili 1, zavisno od položaja u odnosu na cilindar (a_0, a_1, b_0, b_1 , itd.)

Postupak sinteze

- **Pravilo 1:** Za definisani broj, raspored i tipove pneumatskih cilindara (izvršnih organa), uraditi dijagram stanja (fazni dijagram, dijagram put-vrijeme) ili niz koji predstavlja redosled kretanja pneumatskih cilindara.

Metoda KORAK PO KORAK

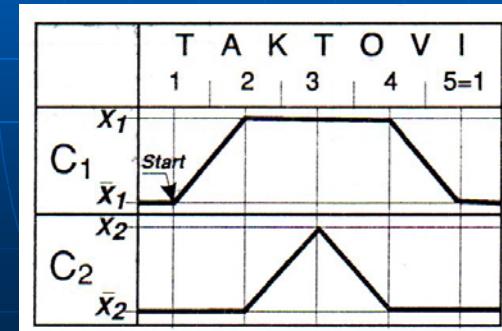
- **Pravilo 2:** Dijeljenjem dijagrama, ili niza redoslednog kretanja klipnjača cilindara (izvršnih organa), obilježiti utvrđeni broj koraka (taktova), pri čemu svakom koraku (taktu) odgovara po jedan takt-modul za upravljanje kretanja cilindra u tom taktu.

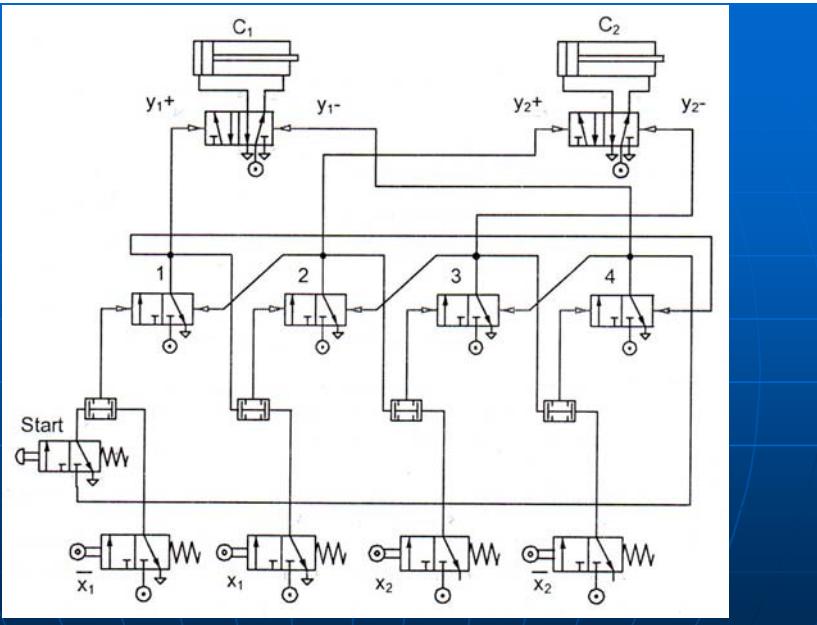
Metoda KORAK PO KORAK

- **Pravilo 3:** Izvršiti povezivanje odgovarajućih priklučaka usvojenih takt-modula prema funkcionalnoj namjeni.

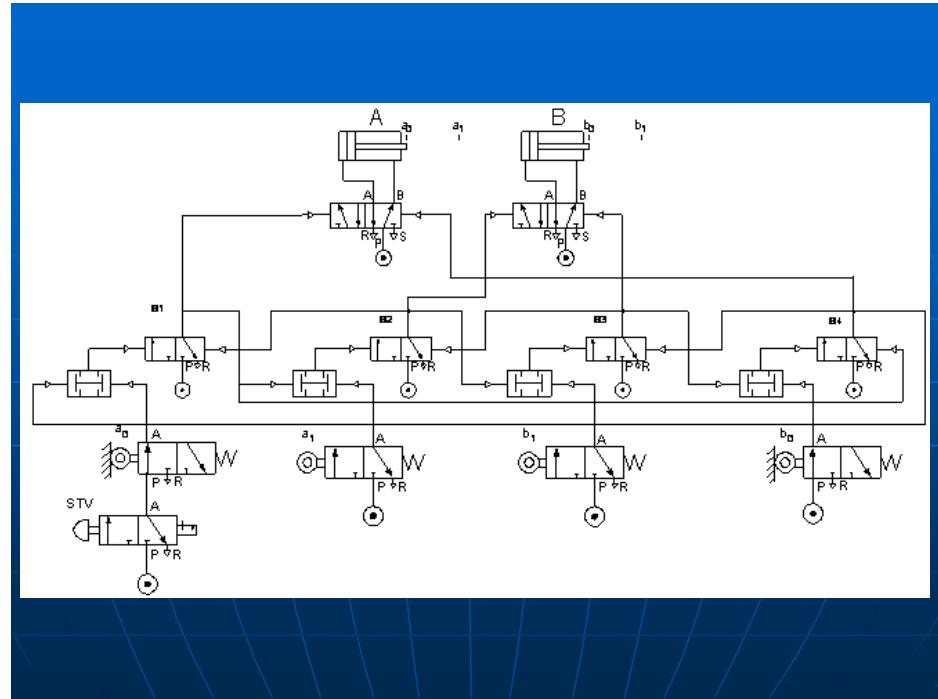
■ Primjer 1:

- Koristeći metodu "korak po korak" za dati dijagram stanja uraditi principijelu pneumatsku šemu upravljanja po CETOP-u.

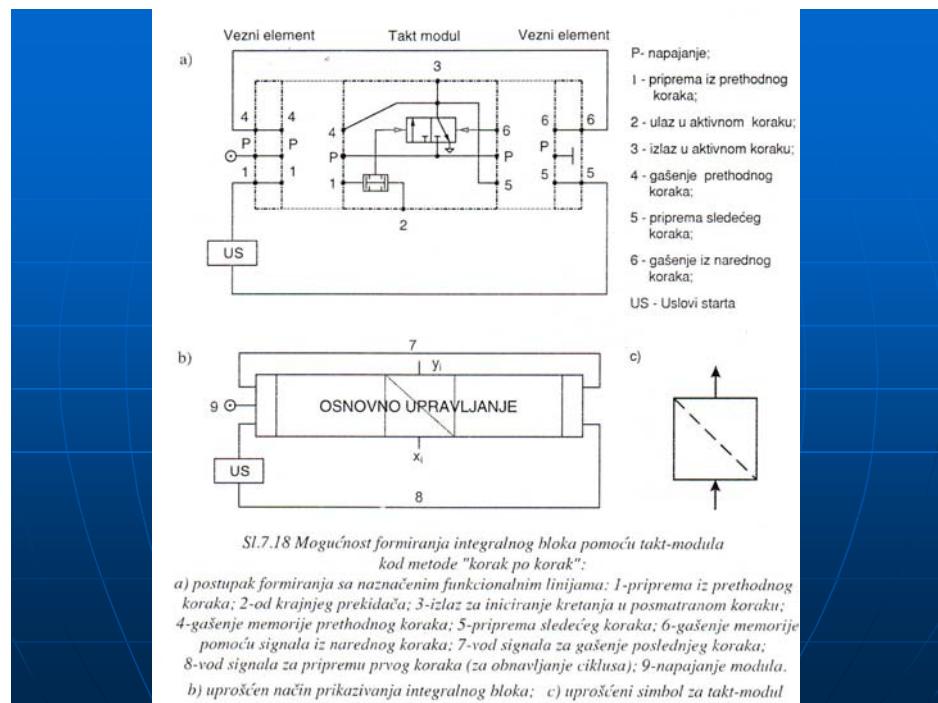

Realizacija uprav. šeme pomoću metode "korak.po.korak"

Metoda KORAK PO KORAK

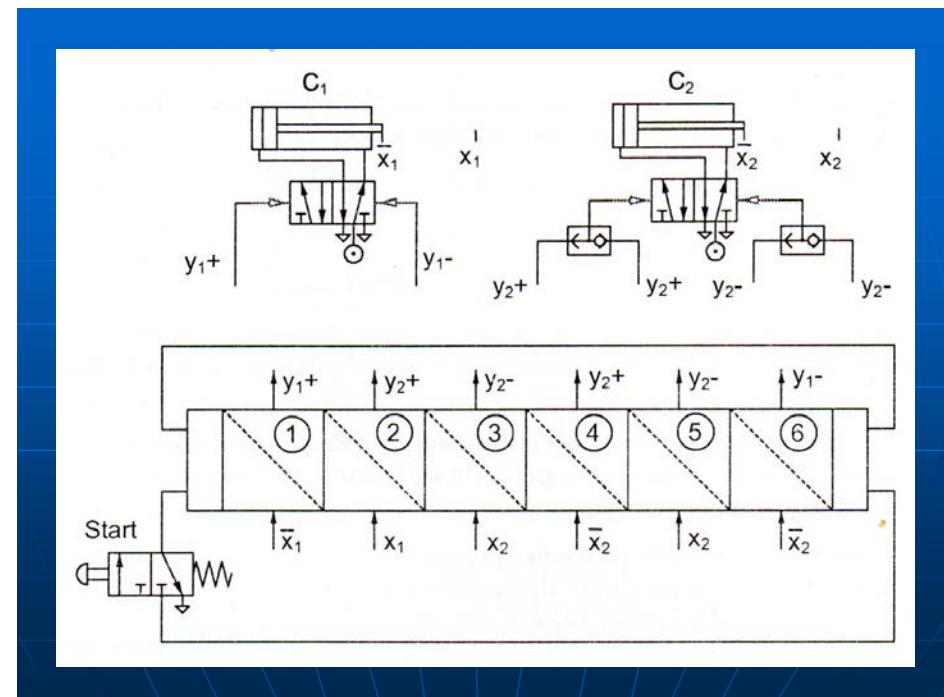
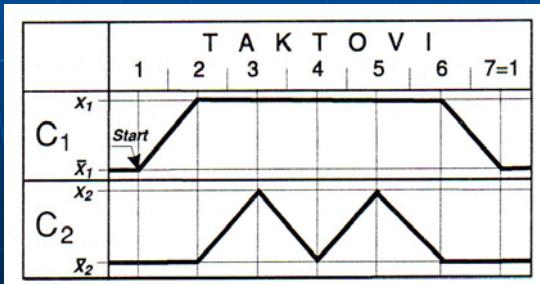
- S obzirom na jednostavnost ovog postupka, sinteze pneumatskog upravljanja, danas se proizvode gotovi takt moduli u obliku standardnih blokova. Pošto se obično napajanje svih memorijskih elemenata izvodi preko zajedničkog postolja, osnovne ploče ili slično, ostaju slobodni samo priključci do krajnjih prekidača i izlaza ka upravljačkom razvodniku izvršnog organa. Prema tome, rad oko povezivanja taktnog modula se u velikoj mjeri šablonizuje.

Metoda KORAK PO KORAK

■ Primjer 2:

- Pomoću metode "korak-po-korak" uraditi principijelnu pneumatsku šemu upravljanja za kretanje dva pneumatska cilindra zadata dijagramom stanja, koristeći pri tome uprošćenu simboliku za takt-module.

HVALA NA PAŽNJI!